

**A Kormány 1046/2020. (II. 18.) Korm. határozata
az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégiáról, valamint annak
végrehajtását szolgáló, 2020–2021 közötti időszakban végrehajtandó intézkedési tervről**

1. A Kormány elfogadja az 1. mellékletben foglalt „Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégia” elnevezésű dokumentumot (a továbbiakban: Stratégia).
2. A Kormány a 2. mellékletben meghatározottak szerint elfogadja a Stratégia végrehajtását szolgáló, a 2020–2021 közötti időszakban végrehajtandó intézkedési tervről szóló dokumentumot (a továbbiakban: Intézkedési Terv), valamint egyetért az intézkedések megvalósításának mérhető céljaival, a szükséges beavatkozások területének és eszközeinek meghatározásával, továbbá személyi, tárgyi, szakmai, anyagi és szervezeti feltételeivel.
3. A Kormány felhívja a belügyminisztert, hogy a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterek bevonásával hajtsa végre az Intézkedési Tervet.
Felelős: belügyminiszter
a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterek bevonásával
Határidő: 2021. december 31.
4. A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, hogy a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterek bevonásával gondoskodjon az Intézkedési Tervben foglaltak megvalósításához szükséges források biztosításáról a következők szerint:
 - a) a 2020. évben 91 000 000 forint összegben, amely összeget az Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetéséhez indokolt biztosítani,
 - b) a 2021. évben 518 500 000 forint, amely összeget az Emberi Erőforrások Minisztériuma költségvetésébe szükséges tervezni.*Felelős:* pénzügyminiszter
a feladat- és hatáskörrel rendelkező miniszterek bevonásával
Határidő: az a) pont tekintetében a 2020. évben a felmerülés ütemében
a b) pont tekintetében a 2021. évi központi költségvetés tervezése során
5. A Kormány felhívja az igazságügyi minisztert, hogy a belügyminiszter bevonásával végezze el az emberkereskedelem büntető törvénykönyvi tényállásának felülvizsgálatát a nemzetközi elvárásoknak való jobb megfelelés érdekében.
Felelős: igazságügyi miniszter
a belügyminiszter bevonásával
Határidő: 2020. március 30.
6. A Kormány felkéri a legfőbb ügyészt és az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy szakterületüket érintően működjenek együtt az Intézkedési Terv megvalósításában.
7. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba, és 2024. január 1-jén hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1046/2020. (II. 18.) Korm. határozathoz

Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégia

I. Megelőzés				
	A	B	C	D
	Stratégiai célkitűzés megnevezése	Célkitűzés indokolása	Érintett tárca, szervezet	Forrásigény
I.1.	Kiemelt figyelem fordítása az emberkereskedelem 18 év alatti áldozataira	<p>A kormányzati és civil szervek forrásoktól függően biztosítanak prevenció foglalkozásokat az általános és a középiskolákban és a gyermekotthonokban, azonban ezek a programok leginkább az ország azon területeire korlátozódnak, ahol a szervezet működési területe van. A szakemberek nem minden esetben biztosítottak. A cél az egységes tematikájú és gyakorlatú tananyag létrehozása. Fokozottan veszélyeztetett csoportok a mélyszegénységben élő társadalmi csoportok tagjai, ezen belül is a nők és a leánygyermek. Az eredményes fellépés e társadalmi csoportok specifikumait tekintve sajátos eszközöket kíván meg. Szükséges figyelemmel lenni a szociokulturális sajátosságokra. Az intézkedés megfeleltethető az Európa Tanács Emberkereskedelem elleni fellépés szakértői csoportja (a továbbiakban: GRETA) 2015. évi első körös értékelő jelentése 6. ajánlásának, valamint a 2018. évi különjelentés, a 2019-es második körös értékelő jelentés, valamint az Egyesült Államok emberkereskedelem elleni jelentése (TIP Jelentés) ajánlásainak.</p>	<p>Belügyminisztérium (a továbbiakban: BM), Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI), Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK), Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács (a továbbiakban: NBT), a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai</p>	európai uniós és kormányzati
I.2.	Prevenációs célú tájékoztató anyagok kidolgozása és képzések, kampányok lebonyolítása, különösen a fokozottan veszélyeztetett társadalmi csoportok elérése érdekében	<p>Az intézkedés megfeleltethető a GRETA 2015. évi első körös értékelő jelentése 6. ajánlásának, valamint a 2018. évi különjelentés, a 2019-es második körös értékelő jelentés, valamint az Egyesült Államok emberkereskedelem elleni jelentése (TIP Jelentés) ajánlásainak.</p>	<p>BM, EMMI, ORFK, NBT, a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai</p>	európai uniós és kormányzati

I.3.	Az internet lehetőségeinek kihasználása a szexuális és a munkacélú kizsákmányolás terén az áldozattá válás megelőzésére, különös tekintettel a 18 éven aluli személyek veszélyeztetettségére	Az adott gyakorlati kihívásra reagáló célkitűzés szerepeltetése, illetve a hazai intézkedések közelítése a nemzetközi gyakorlathoz indokolt.	BM, EMMI, Pénzügyminisztérium (a továbbiakban: PM), Innovációs és Technológiai Minisztérium (a továbbiakban: ITM), NBT, ORFK, a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai	európai uniós és kormányzati
I.4.	Az ismételt áldozattá válás elkerülése érdekében egy, az azonosított és ellátásban részesített áldozatok életének, védelmének nyomon követését szolgáló hivatott utánkövető rendszer felállítása és működtetése	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	BM, EMMI, Igazságügyi Minisztérium (a továbbiakban: IM)	európai uniós és kormányzati
I.5.	Az emberkereskedelem témájának köz- és felsőoktatási tananyagba, valamint egyes szakosított szolgálatok vizsgaanyagaiba történő integrálása	A korábbi stratégia tapasztalatai, a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése, illetve a gyakorlati kihívások alapján indokolt a célkitűzés ismételt szerepeltetése.	BM, EMMI	európai uniós és kormányzati

II. Áldozatazonosítás, áldozatirányítás, áldozatsegítés

	A	B	C	D
II.1.	Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem áldozatai számára	Az intézkedés megfeleltethető a GRETA 2015. évi első körös értékelő jelentése 6. ajánlásának.	Külgazdasági és Külgügyminisztérium (a továbbiakban: KKM), IM, EMMI, ORFK, a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai	európai uniós és kormányzati
II.2.	A családi és szociális igazgatás területén az önkormányzatok szervezetségének továbbfejlesztése, a védőnői és a gyámügyi rendszer erősítése helyi és megyei szinten	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján és a gyakorlati kihívások kezelése érdekében indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	BM, EMMI, Miniszterelnökség (a továbbiakban: ME)	európai uniós és kormányzati
II.3.	Az ellátórendszer elemeinek és tagjainak egyértelmű meghatározása, módszertani útmutatók kidolgozása	Az intézkedés megfeleltethető a GRETA 2015. évi első körös értékelő jelentése 16. ajánlásának, valamint a 2019-es második körös értékelő jelentés ajánlásainak.	BM, EMMI, IM, ORFK	európai uniós és kormányzati

II.4.	Az áldozatazonosítást végző szervek körének bővítése, az áldozattá válásra utaló jelek listájának felülvizsgálatával, illetve az adatszolgáltatások nyomon követésével egyidejűleg	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	IM	európai uniós és kormányzati
-------	--	--	----	------------------------------

III. Igazságszolgáltatás, rendvédelem

	A	B	C	D
III.1.	A bizonyítás eszközeinek megszerzésére és a bizonyítási cselekmények végrehajtására vonatkozó szabályozás, továbbá ajánlások felülvizsgálata, az áldozatok kiszolgáltatott helyzetben elkövetett bűncselekmények miatti felelősség alóli mentesülése lehetőségének vizsgálata	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján, illetve a hazai intézkedések nemzetközi gyakorlathoz történő közelítése érdekében indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	BM, IM, ORFK	európai uniós és kormányzati
III.2.	A nyomozási cselekmények és büntetőeljárások időtartamának csökkentése	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	ORFK, Legfőbb Ügyészség (a továbbiakban: LÜ), Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH)	európai uniós és kormányzati
III.3.	Az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások tudatos igénybevételének visszaszorítása, majd az új szabályozás gyakorlati tapasztalatainak nyomon követése	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján, illetve a hazai és nemzetközi gyakorlat közelítése érdekében indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	IM BM ORFK	európai uniós és kormányzati
III.4.	Az emberkereskedelemmel kapcsolatos statisztikai adatok gyűjtésének fejlesztése	A korábbi stratégia tapasztalatai alapján, illetve a nemzetközi elvárásoknak történő megfelelés érdekében indokolt a célkitűzés ismételt szerepeltetése.	BM, LÜ, OBH	európai uniós és kormányzati

IV. Partnerség				
	A	B	C	D
IV.1.	Emberkereskedelem tárgyú kutatások ösztönzése	<p>Az emberkereskedelem területén az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet megalkotása óta tudomásunk szerint nem történt átfogó kutatás, amely többek között rávilágíthatna arra, hogy az emberkereskedelem áldozataival foglalkozó, illetve az emberkereskedelem ellen küzdő szervezetek, a társadalom, valamint a potenciális áldozatok milyen mértékben vannak birtokában az emberkereskedelem őket érintő információinak, mi a véleményük a jelenlegi rendszerről, a segítségnyújtás hatékonyságáról, valamint az emberkereskedelmi tendenciákról. Egy ilyen tanulmány rámutathatna arra is, hogy mely szereplők milyen tudásbázissal rendelkeznek, milyen hiányosságok merülnek fel a kommunikáció során, és a potenciális áldozati csoportok, illetve szakemberek mely segítségnyújtási formát tekintik a leghatékonyabbnak, illetve mely szolgáltatás hiányzik a rendszerből. Az intézkedés megfeleltethető a GRETA 2015. évi első körös értékelő jelentése 8. ajánlásának, valamint a 2019-es második körös értékelő jelentés ajánlásainak.</p>	a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai	európai uniós és kormányzati
IV.2.	Többoldalú együttműködések kialakítása az emberkereskedelem áldozatainak reintegrációs lehetőséget biztosító nem kormányzati szervezetek bevonásával	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján és a gyakorlati kihívások kezelésére indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	EMMI, BM, a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai és az NGO Kerekasztal tagjai	európai uniós és kormányzati
IV.3.	Nemzetközi egyezményekben foglalt vállalásoknak és kötelezettségeknek való megfelelések felülvizsgálata és folyamatos biztosítása	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	BM	európai uniós és kormányzati
IV.4.	Párbeszéd erősítése a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és az NGO Kerekasztal tagjai között	A Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés szerepeltetése.	emberkereskedelem elleni nemzeti koordinátor	európai uniós és kormányzati

IV.5.	Az emberkereskedelemmel kapcsolatos nemzetközi együttműködés bővítése	A korábbi stratégia tapasztalatai, illetve a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjainak jelzése alapján indokolt a célkitűzés ismételt szerepeltetése.	BM	európai uniós és kormányzati
-------	---	--	----	------------------------------

2. melléklet az 1046/2020. (II. 18.) Korm. határozathoz

Az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló 2020–2023 közötti nemzeti stratégia végrehajtását szolgáló, 2020–2021 közötti időszakban végrehajtandó intézkedési terv

I. Megelőzés

I.1. Kiemelt figyelem fordítása az emberkereskedelem 18 év alatti potenciális áldozataira, a veszélyeztetett társadalmi csoportok tagjaira

I.1.1. Prevenációs programok nevelőszülői hálózatokban, gyermekotthonokban, lakásotthonokban, javítóintézetekben egységes tematika alapján		
A	Felelős:	EMMI, PM
B	Partner:	BM, ORFK, NBT
C	Eszköz:	prevenációs programok kidolgozása és megvalósítása az emberkereskedelem ellen küzdő nem-kormányzati szervezetek bevonásával
D	Határidő:	2023. december 31. napjáig folyamatos
E	Indikátor:	résztevők száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó 2020-ban prevenációs program kidolgozására 5 000 000 Ft hazai forrásból. 2021–2023-ban prevenációs program megvalósítására összesen 250 000 000 Ft uniós forrásból. A fentiekben bemutatott uniós forrásallokációra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

I.1.2. Prevenációs programok a köznevelési intézményekben az óvodai és iskolai szociális segítők bevonásával		
A	Felelős:	EMMI, PM, BM
B	Partner:	ORFK, NBT
C	Eszköz:	képzés, prevenációs programok kidolgozása és megvalósítása az emberkereskedelem ellen küzdő nem-kormányzati szervezetek bevonásával
D	Határidő:	2021. december 31. napjáig folyamatos
E	Indikátor:	résztevők száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó 2020-ban prevenációs program kidolgozására 5 000 000 Ft hazai forrásból. 2021–2023-ban prevenációs program megvalósítására összesen 250 000 000 Ft uniós forrásból. A fentiekben bemutatott uniós forrásallokációra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

I.1.3. Az EFOP-3.8.2-16 és a VEKOP-7.5.1-16 számú projektek keretében megvalósuló felkészítő továbbképzési programokba (gyermekprostitúció megelőzése) gyermekjóléti alapellátási, illetve gyermekvédelmi szakellátási, javítóintézeti szakemberek bevonása 2020-ig, ingyenesen, illetve, tervezetten, a programok folytatása 2020-at követően. Továbbá a gyermekjóléti alapellátási szakemberek számára specifikus továbbképzés kidolgozása, amely figyelembe veszi a fokozottan veszélyeztetett társadalmi csoportok szociális körülményeit és kulturális sajátosságait.

A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
C	Eszköz:	továbbképzés
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	résztevők száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó A forrást az EFOP-3.8.2-16–VEKOP-7.5.1-16 sz. projektek biztosítják.

I.1.4. Az emberkereskedelem megelőzését célzó képzések bevezetése és megerősítése valamennyi, a kísérő nélküli, illetve családjából kiemelt gyermekekkel dolgozó személyzet tekintetében

A	Felelős:	EMMI, BM
B	Partner:	Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság (a továbbiakban: OIF), ORFK
C	Eszköz:	képzések kidolgozása és megvalósítása az emberkereskedelem ellen küzdő nem-kormányzati szervezetek bevonásával
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	résztevők száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó 2020-ban prevenciós program kidolgozására 1 000 000 Ft hazai forrásból. 2021–2023-ban prevenciós program megvalósítására összesen 30 000 000 Ft uniós forrásból. A fentiekben bemutatott forrásallokációra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

I.1.5. További menekítőautók beszerzésének, fenntartásának támogatása és forrás elkülönítése a kijelölt területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmények számára a gyermekvédelmi szakellátásban részesülő kiskorú áldozatok biztonságos szállításához, valamint a felnőtt áldozatokat fogadó átmeneti szállásokat fenntartó szervezeteknek a Magyarországon azonosított felnőtt áldozatok védett szálláshelyre történő elszállításához

A	Felelős:	EMMI, PM
B	Partner:	kijelölt területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmények, átmeneti szállásokat fenntartó szervezetek
C	Eszköz:	beszerzés
D	Határidő:	2021. december 31. 2020–2021 között évenként 2-2 db menekítőautó biztosítása a feladatra kijelölt területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmények számára (összesen 4 db). 2020-ban 1-1 db menekítőautó biztosítása az átmeneti szállásokat fenntartó két szervezet részére (összesen 2 db).
E	Indikátor:	beszerzett gépjárművek száma (4 db + 2 db)
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó 2020-ban beszerzésre és fenntartásra: 80 000 000 Ft. 2021-ben beszerzésre és fenntartásra: 40 000 000 Ft. (Menekítőautó fenntartása: 7 000 000 Ft/év/gépjármű.) 2021-ben fenntartásra: 42 000 000 Ft/év.

I.1.6. Azonosító beszélgetés lefolytatása engedélyezési protokolljának kidolgozása és alkalmazása azokra a helyzetekre, amikor kiskorú érintettsége áll fenn, és nincs jelen szülő és törvényes képviselő		
A	Felelős:	IM, EMMI, BM
B	Partner:	ORFK
C	Eszköz:	módszertan kidolgozása
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	beszámoló az NKM/Kormány számára az alkalmazásról
F	Forrás:	–

I.1.7. Minden, 7 főnél nagyobb létszámú bírósági épületben gyermekmeghallgató szoba kialakítása		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	OBH
C	Eszköz:	technikai fejlesztés
D	Határidő:	2021. december 31., a továbbiakban folyamatos
E	Indikátor:	kialakított helyiségek száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

I.1.8. További Barnahus modell ¹ szerinti szolgáltatások infrastrukturális feltételei megteremtésének és működésének támogatása, az országos lefedettség biztosítása érdekében		
A	Felelős:	EMMI, PM
B	Partner:	IM
C	Eszköz:	infrastrukturális beruházás
D	Határidő:	2021. december 31., a továbbiakban folyamatos
E	Indikátor:	Barnahus házak száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó Előzmények: a már két Barnahus működtetésre beépülően: 74 000 000 Ft/év forrást biztosít a központi költségvetés 2020-tól. (A 2020. évi központi költségvetés biztosítja.) További egy Barnahus kialakítására 30 000 000 Ft. (A 2020. évi központi költségvetésben rendelkezésre áll.) Forrásigény: 2021-ben további két Barnahus kialakítására: 70 000 000 Ft, valamint 2021-től a 2020-ban saját intézményi forrásból (nem központi költségvetési többletforrásból) kialakított további egy Barnahus működtetésre beépülően: 37 000 000 Ft/év. A 2021-re bemutatott forrásallokációkra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

I.1.9. A Barnahus modell szerinti szolgáltatás büntetőeljárásban történő alkalmazhatóságára vonatkozó jogi szabályozás kialakítása		
A	Felelős:	IM, BM, EMMI
B	Partner:	LÜ, OBH, ORFK
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31., a továbbiakban folyamatos
E	Indikátor:	módosuló jogszabályok száma
F	Forrás:	–

¹ A modell lényege, hogy a szexuális abúzus által traumatizált gyermekek ne legyenek kitéve a büntetőeljárás hosszas procedúrájának, ne történjen reviktimizáció a többszöri meghallgatások következtében. A gyermek számára megfelelő környezetben mondhasse el, fejezhesse ki a vele történeteket, az egyszeri meghallgatás és vizsgálat során szerzett információk pedig bizonyítékkul szolgálhatnak a büntetőeljárások során. A Barnahus-modell a felek egyenlőségének elvét is biztosítja, hiszen a rendszerben a gyanúsított jogai is védve vannak.

I.1.10. Módszertani anyag kidolgozása köznevelési intézményekben és ifjúsági közösségi terekben, ifjúsági táborokban megvalósítandó prevenciók foglalkozásokra		
A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	BM
C	Eszköz:	módszertan kidolgozása
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elkészült módszertan
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítható A szükséges forrás – 4 500 000 Ft – az EMMI költségvetésében jelenleg nem áll rendelkezésre.

I.2. Prevenciók célú tájékoztató anyagok kidolgozása és képzések, kampányok lebonyolítása, különösen a fokozottan veszélyeztetett társadalmi csoportok elérése érdekében

I.2.1. A „Ne hagyj” országos figyelemfelhívó kampány során kidolgozott és alkalmazott eszközök (honlap, tematikus tájékoztató anyagok, kisfilmek, szóróanyagok, közösségi médiakampány, filmvetítések, közönségtalálkozók, panelbeszélgetések, iskolai foglalkozások) további alkalmazása és továbbfejlesztése		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	ORFK, NGO Kerekasztal tagjai
C	Eszköz:	figyelemfelhívó kampány
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elérések száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

I.2.2. A Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács 2018-ban megvalósult, munkacélú kizsákmányolás témakörében prevenciók és figyelemfelhívó célzatú online kampányának folytatása		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	NBT, PM EURES, ORFK
C	Eszköz:	online kampány
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elérések száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

I.3. Az internet lehetőségeinek kihasználása a szexuális, munka- és egyéb célú kizsákmányolás terén az áldozattá válás megelőzésére, különös tekintettel a 18 éven aluli személyek veszélyeztetettségére

I.3.1. Közösségimédia-felületek kihasználása az emberkereskedelem potenciális áldozatainak elérése céljából		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	ORFK, NBT
C	Eszköz:	A szexuális és a munkacélú kizsákmányolás megelőzésére irányuló tartalmak kidolgozása és terjesztése.
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	elérések száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

I.4. Az ismételt áldozattá válás elkerülése érdekében egy, az azonosított és ellátásban részesített áldozatok életének, védelmének nyomon követését szolgáló hivatott utánkövető rendszer felállítása és működtetése

I.4.1. A különböző szerveknél és szervezeteknél nyilvántartásba vett áldozatokkal való kapcsolattartás keretében féléves jelentéstétel az együttműködő áldozatok ellátási időszakon túli életkörülményeiről		
A	Felelős:	EMMI, BM
B	Partner:	IM, ORFK
C	Eszköz:	elkészült elektronikai felület
D	Határidő:	az intézkedési terv időszakán túlmutatóan, 2023. december 31-ig
E	Indikátor:	tanulmány elkészítése esetleges rendszerhiányosságok feltérképezése céljából
F	Forrás:	2021–2023. elektronizált felület fejlesztése: 60 000 000 Ft (család- és gyermekjóléti szolgáltatások esetenaplóinak elektronizálása). A fentiekben bemutatott uniós forrásallokációra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

I.4.2. Az átmeneti szállásokról, illetve a félutas kiléptető házakból kikerült áldozatok ismételt áldozattá válási gyakoriságának vizsgálata és az eredmények alapján az ellátórendszerben nyújtott szolgáltatások további fejlesztést igénylő területeinek beazonosítása		
A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	–
C	Eszköz:	tanulmány
D	Határidő:	2021. december 31-ig
E	Indikátor:	elkészült tanulmány
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítható A szükséges forrás – 5 000 000 Ft – az EMMI költségvetésében jelenleg nem áll rendelkezésre.

I.5. Az emberkereskedelem témájának köz- és felsőoktatási tananyagba, valamint egyes szakosított szolgálatok vizsgaanyagaiba történő integrálása

I.5.1. Az emberkereskedelem témájának a szociális munka felsőoktatási szak tematikájába történő integrálásának előkészítése		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	ITM, EMMI, IM, ORFK, a szociális képzést folytató felsőoktatási intézmények
C	Eszköz:	jó gyakorlatok összegyűjtése, módszertan kidolgozása, munkacsoport összehívása
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	munkacsoporti ülések
F	Forrás:	–

I.5.2. A pártfogó felügyelői, jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálatként, valamint kárpótlási hatóságként kijelölt szervnél működő pártfogó felügyelők, kormánytisztviselők és kormányzati ügykezelők ügyviteli vizsgájáról szóló 22/2010. (XII. 28.) KIM rendelet módosítása annak érdekében, hogy az áldozatsegítő szolgálat munkatársai a számukra kötelező képzés keretein belül, számot adjanak az emberkereskedelem elleni küzdelemmel, az emberkereskedelem áldozatainak jellemzőivel és védelmével kapcsolatos ismereteikről		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	–
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	megvalósult képzések
F	Forrás:	–

I.5.3. A konzuli tisztviselők emberkereskedelem elleni fellépés témájú képzésének kötelezővé tétele a konzuli felkészítő tanfolyam vizsgaanyagában		
A	Felelős:	KKM
B	Partner:	BM
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	megvalósult képzések
F	Forrás:	–

II. Áldozatazonosítás, áldozatirányítás, áldozatsegítés

II.1. Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem áldozatai számára

II.1.1. Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem Magyarországon azonosított magyar állampolgár áldozatai számára		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	BM, EMMI, ORFK, PM, illetve Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal további tagjai
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kidolgozott eljárásrend
F	Forrás:	–

II.1.2. Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem külföldön azonosított magyar állampolgár áldozatai számára		
A	Felelős:	IM, KKM
B	Partner:	EMMI, ORFK, PM, illetve Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal további tagjai
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kidolgozott eljárásrend
F	Forrás:	–

II.1.3. Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem Magyarországon azonosított európai uniós állampolgár áldozatai számára		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	BM, EMMI, ORFK, PM, illetve Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal további tagjai
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kidolgozott eljárásrend
F	Forrás:	–

II.1.4. Egységes áldozatirányítási eljárásrend és annak végrehajtásához megfelelő finanszírozás kialakítása és folyamatos biztosítása az emberkereskedelem Magyarországon azonosított harmadik országbeli állampolgár áldozatai számára

A	Felelős:	IM, BM
B	Partner:	OIF, KKM
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kidolgozott eljárásrend
F	Forrás:	–

II.1.5. Megyei és fővárosi szintű emberkereskedelem elleni koordinátori hálózat kialakítása, amelynek összetétele lehetőség szerint reprezentálja az adott térségben áldozattá válással leginkább veszélyeztetett társadalmi csoportok arányát

A	Felelős:	IM, BM
B	Partner:	EMMI, ORFK
C	Eszköz:	ORFK pilot projektjének kiterjesztése további megyékre
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	létrejött mechanizmusok száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

II.1.6. Azonosító beszélgetésre módszertan kidolgozása, különösen az olyan esetre, amikor az áldozatot kísérik

A	Felelős:	IM
B	Partner:	ORFK, OIF
C	Eszköz:	módszertan kidolgozása
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	kidolgozott módszertan
F	Forrás:	–

II.1.7. Az EKAT rendszerrel² kapcsolatos fejlesztések megvalósítása

A	Felelős:	IM
B	Partner:	valamennyi felhasználó
C	Eszköz:	információ-technológiai fejlesztés
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	megvalósult fejlesztés
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

II.1.8. Együttműködési megállapodások megkötése az Innovációs és Technológiai Minisztérium hatáskörrel rendelkező egysége és a rendőrség, valamint egyéb partnerszervek bevonásával lebonyolított, rendszeres és koordinált munkaügyi ellenőrzések érdekében

A	Felelős:	ITM
B	Partner:	ORFK, Nemzeti Koordinációs Mechanizmus tagjai
C	Eszköz:	együttműködési megállapodás
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	közös ellenőrzések száma
F	Forrás:	–

² Az emberkereskedelem áldozatainak azonosítására szolgáló webalapú rendszer, amely az Igazságügyi Minisztérium fejlesztési projektje keretében került kialakításra.

II.1.9. Barnahus modell szerinti szolgáltatás működtetéséhez kapcsolódó képzési, továbbképzési, módszertani és kutatási, elemzési feladatok ellátását szolgáló tevékenységek ellátásához anyagi forrás biztosítása az erre kijelölt területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást nyújtó intézmény részére		
A	Felelős:	EMMI, PM
B	Partner:	IM
C	Eszköz:	pénzügyi keret biztosítása
D	Határidő:	2020. december 31., a továbbiakban folyamatos
E	Indikátor:	módszertani és kutatási, elemzési feladatokról készített beszámoló első alkalommal 2022. január 31-ig, azt követően folyamatosan tárgyévét követő év január 31-éig
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó 2021-től beépülően: 10 000 000 Ft/év. A bemutatott forrásallokációkra vonatkozó döntés még nem született meg.

II.1.10. A kizsákmányolás formájára reagáló segítségnyújtó szolgáltatások, különös tekintettel a családok átmeneti otthonai és az átmeneti szállások kapacitásainak, kihasználásának folyamatos monitorozása, a monitoring eredményei alapján – amennyiben az szükséges –, a rendelkezésre álló kapacitások bővítése		
A	Felelős:	EMMI, PM, BM
B	Partner:	IM
C	Eszköz:	pénzügyi keret biztosítása
D	Határidő:	2021. december 31., a továbbiakban folyamatos
E	Indikátor:	kapacitásbővítés
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó 2021. december 31-ig 5 külső férőhely kialakítása 5-5 fő számára: 250 000 000 Ft. Fenntartási költség 2022-től: 15 000 000 Ft/év. A fentiekben bemutatott forrásallokációra vonatkozó döntések még nem születtek meg.

II.2. A családi és szociális igazgatás területén az önkormányzatok szervezettségének továbbfejlesztése, a védőnői és a gyámügyi rendszer erősítése helyi és megyei szinten

II.2.1. A gyermekek veszélyeztetettségét, a család, a felnőtt krízishelyzetét észlelő- és jelzőrendszer hatékonyabb működtetése a család- és gyermekjóléti szolgálatok munkájának keretében (szakmai útmutatók, ajánlások)		
A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	ME
C	Eszköz:	szoros együttműködés kialakítása a köznevelési intézményekkel és a védőnőkkel
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	áldozatazonosítások száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó 2020. december 31-ig 5 000 000 Ft saját forrás.

II.3. Az ellátórendszer működésének és tagjainak egyértelmű meghatározása, módszertani útmutatók kidolgozása

II.3.1. Az emberkereskedelem áldozatai számára biztosított támogatási, ellátási és reintegrációs formák felülvizsgálata		
A	Felelős:	IM, EMMI, KKM
B	Partner:	–
C	Eszköz:	munkacsoport
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	módszertani útmutató
F	Forrás:	–

II.3.2. A hatékonyabb elérés és személyes támogatás érdekében olyan szabályozás kialakításának vizsgálata, amely lehetőséget biztosít a hatóságok számára, hogy átadják az áldozatok adatait az erre jogosult segítő szervezeteknek		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	ORFK
C	Eszköz:	munkacsoport, az állami áldozatsegítő szolgálatok opt-in rendszerének felülvizsgálata
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	előzetes hatásvizsgálat
F	Forrás:	–

II.3.3. Az áldozatok bűncselekményből származó és lefoglalt jövedelemből történő kárenyhítése		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	ORFK, OBH, LÜ
C	Eszköz:	munkacsoport, az állami kárenyhítés jogszabályi feltételeinek felülvizsgálata
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabályok
F	Forrás:	–

II.3.4. Magyarországon megrendezendő szimulációs gyakorlat lebonyolítása az emberkereskedelem ellen tevékenykedő valamennyi szerv és szervezet szakértőinek bevonásával		
A	Felelős:	IM, BM
B	Partner:	EMMI, BM, OIF, ORFK
C	Eszköz:	tréning
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	megvalósult szimulációs gyakorlat
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

II.4. Az áldozatazonosítást végző szervek körének bővítése, az áldozattá válásra utaló jelek listájának felülvizsgálatával, illetve az adatszolgáltatások nyomon követésével egyidejűleg

II.4.1. Az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet módosítása az áldozatazonosítást végző szervek körének bővítése érdekében		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	EMMI, OBH, LÜ
C	Eszköz:	jogszabály-módosítás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabály
F	Forrás:	–

II.4.2. Az emberkereskedelem áldozatai azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet módosítása az áldozattá válásra utaló jelek listájának felülvizsgálata érdekében		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	EMMI, OBH, LÜ
C	Eszköz:	jogszabály-módosítás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabály
F	Forrás:	–

II.4.3. A személyes gondoskodást nyújtó, azonosítást végző szervként nevesített, képzésben részesült szolgáltatók részéről az adatszolgáltatások megvalósulásának nyomon követése		
A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	IM
C	Eszköz:	szolgáltatók meghatározott rend szerinti tájékoztatása útján
D	Határidő:	2020. december 31., majd folyamatos
E	Indikátor:	adatszolgáltatások száma
F	Forrás:	–

II.4.4. Határrendészeti állomány folyamatos felkészítése, képzése és továbbképzése az emberkereskedelem lehetséges áldozatainak azonosítására a határellenőrzések során		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	EMMI, IM, ORFK, OIF
C	Eszköz:	képzés
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	megvalósult képzések
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

II.4.5. A tranzitónában, a befogadó állomáson, valamint az őrzött szálláson dolgozó pedagógusok, illetve egészségügyi ellátó személyzet áldozatazonosításra irányuló képzésben részesítése		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	EMMI, IM, ORFK, OIF
C	Eszköz:	képzés
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	megvalósult képzések
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

III. Igazságszolgáltatás, rendvédelem

III.1. A bizonyítás eszközeinek megszerzésére és a bizonyítási cselekmények végrehajtására vonatkozó szabályozás, továbbá ajánlások felülvizsgálata, az áldozatok kiszolgáltatott helyzetben elkövetett bűncselekmények miatti felelősség alóli mentesülése lehetőségének vizsgálata

III.1.1. Közös munkacsoport felállítása a rendőrség, az ügyészség és a bíróságok részvételével		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	ORFK, LÜ, OBH
C	Eszköz:	munkacsoport
D	Határidő:	2020. december 31.
E	Indikátor:	egyeztetők száma
F	Forrás:	–

III.1.2. Közös esetmegbeszélések megvalósítása a rendészeti és igazságügyi szervezetek (rendőrök, ügyészek, bírák) részvételével, a hiányosságok és problémák azonosítása, továbbá a szorosabb együttműködés érdekében		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	OKRI, ORFK, LÜ, OBH
C	Eszköz:	esetmegbeszélések
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	eredményesen lezárt ügyek száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

III.1.3. A prostitúció szabályozásának modelljei – alkalmazhatóságukhoz szükséges társadalmi feltételek című tanulmány kiírása		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	–
C	Eszköz:	tanulmány
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elkészült tanulmány
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

III.2. A nyomozási cselekmények és büntetőeljárások időtartamának csökkentése

III.2.1. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) új emberkereskedelem tényállása egységes alkalmazását, jogértelmezését, elhatárolását biztosító képzések tartása az igazságszolgáltatás szereplői részére		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	LÜ, OBH, ORFK
C	Eszköz:	képzés
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	megvalósult képzések
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

III.2.2. A Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozóiroda emberkereskedelemmel foglalkozó alosztályának osztállyá fejlesztése és létszámának bővítése		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	ORFK
C	Eszköz:	szervezeti átalakítás és kapacitásbővítés
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	nyomozások számának növekedése, időtartamának csökkenése
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó A kapacitásbővítés 4 fő szükséges éves bérköltsége 28 500 000 Ft saját forrásból rendelkezésre áll.

III.2.3. Az emberkereskedelemhez kapcsolódó szabálysértések és bűncselekmények felismerésének, felderítésének, az eljárások eredményes befejezésének növelése		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	LÜ, OBH, ORFK
C	Eszköz:	képzés
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	nyomozások számának növekedése, időtartamának csökkenése
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

III.3. Az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások tudatos igénybevételének visszaszorítása

III.3.1. Az emberkereskedelem keresleti oldal szolgáltatás-igénybevétele kriminalizálása		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	ORFK, OBH, LÜ
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2020. március 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabályok
F	Forrás:	–

III.3.2. Az emberkereskedelem áldozatai által nyújtott szolgáltatások tudatos igénybevétele kriminalizálása gyakorlatának vizsgálata; a keresleti oldal szolgáltatás-igénybevétele kriminalizálása jogalkalmazásának, gyakorlatának vizsgálata, nyomon követése, az új tényállás esetleges módosítási igényeinek felmérése		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	ORFK, OBH, LÜ
C	Eszköz:	joggyakorlat-elemző munkacsoport
D	Határidő:	2023. december 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabályok
F	Forrás:	–

III.4. Az emberkereskedelemmel kapcsolatos statisztikai adatok gyűjtésének fejlesztése

III.4.1. Munkacsoport felállítása az adatok nyilvántartásáért felelős szervezetek és a Bűnügyi Statisztikai Munkacsoport (BSM) bevonásával		
A	Felelős:	BM, IM
B	Partner:	LÜ, ORFK, OBH, Központi Statisztikai Hivatal
C	Eszköz:	munkacsoport
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	munkacsoporti ülések
F	Forrás:	–

IV. Partnerség

IV.1. Emberkereskedelem tárgyú kutatások ösztönzése

IV.1.1. Emberkereskedelem tárgyú kutatások ösztönzése, különös tekintettel a különböző kizsákmányolási formákat elszenvedett áldozatok eltérő igényeire		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	EMMI, IM
C	Eszköz:	kutatás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elkészült tanulmány
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

IV.1.2. A Btk. új emberkereskedelem tényállása bevezetése hatékonyságának és visszatartó erejének vizsgálata; az ítélkezési, büntetéskiszabási gyakorlat monitorozása		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	IM, OBH, LÜ
C	Eszköz:	kutatás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	elkészült tanulmány
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

IV.2. Többoldalú együttműködések kialakítása az emberkereskedelem áldozatainak reintegrációs lehetőséget biztosító nem kormányzati szervezetek bevonásával

IV.2.1. Az országos lefedettség elérése érdekében további szolgáltató szervezetek bevonása a reintegrációt biztosító ellátások fenntartásába		
A	Felelős:	EMMI
B	Partner:	IM
C	Eszköz:	keretmegállapodások
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	bevont szervezetek száma
F	Forrás:	–

IV.3. Nemzetközi egyezményekben foglalt vállalásoknak és kötelezettségeknek való megfelelések felülvizsgálata és folyamatos biztosítása

IV.3.1. A „biztonságos szálláshely” fogalmának hivatalos meghatározása		
A	Felelős:	IM
B	Partner:	EMMI
C	Eszköz:	jogalkotás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	módosított jogszabályok
F	Forrás:	–

IV.3.2. Csatlakozás lehetőségének a vizsgálata az Európa Tanács szerverkereskedelem elleni egyezményéhez ³		
A	Felelős:	IM, EMMI
B	Partner:	KKM
C	Eszköz:	jelentés
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	a csatlakozás lehetőségének és következményeinek bemutatása a Kormány részére
F	Forrás:	–

IV.4. Párbeszéd erősítése a Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és az NGO Kerekasztal tagjai között

IV.4.1. Közös ülések és kerekasztal-beszélgetések rendszeres szervezése		
A	Felelős:	Nemzeti koordinátor
B	Partner:	Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal tagjai
C	Eszköz:	ülések
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	ülések száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

IV.4.2. Tematikus szakmai munkacsoportok ad hoc jelleggel való felállítása		
A	Felelős:	Nemzeti koordinátor
B	Partner:	Nemzeti Koordinációs Mechanizmus és NGO Kerekasztal tagjai
C	Eszköz:	munkacsoport
D	Határidő:	folyamatos
E	Indikátor:	ülések száma
F	Forrás:	hazai költségvetés terhére megvalósítandó

IV.5. Az emberkereskedelemmel kapcsolatos nemzetközi együttműködés bővítése

IV.5.1. A RAVOT-EUR projekt folytatásaként további célszágok bevonása a transznacionális áldozatirányítási mechanizmus működésébe		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	ORFK, LÜ
C	Eszköz:	projektmegvalósítás
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kialakított áldozatirányítási mechanizmusok
F	Forrás:	európai uniós költségvetés terhére megvalósítandó

IV.5.2. A leginkább érintett, illetve a határ közeli megyeink és a releváns határon túli szomszédos tartományok, városok önkormányzatai közötti együttműködési lehetőségek feltérképezése, különös tekintettel az áldozatirányításra, az áldozatok ellátására, illetve információáramlás kialakítására		
A	Felelős:	BM
B	Partner:	NNI, ORFK
C	Eszköz:	legjobb gyakorlatok megosztása, figyelemfelhívás, tájékoztatás útján
D	Határidő:	2021. december 31.
E	Indikátor:	kialakított együttműködések száma
F	Forrás:	hazai és uniós költségvetés terhére megvalósítandó

³ Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága 2014. július 9-én elfogadta a Tanács Emberi szerverkereskedelem elleni egyezményét, amelynek aláírását 2015. március 25-én nyitották meg.